

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Vármegyei forduló

2026. 01. 22.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

A dolgozatoknak **2026. január 30-ig** be kell érkezniük postán a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola 7150 Bonyhád, Kossuth L. utca 4. címre.

A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét is!

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

SZÖVEGÉRTÉS

Olvasd el nagyon figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

„Megérik a vetés”

Lotz János még jóval a halála előtt szorgalmazta egy nemzetközi tudományos társaság megalapítását a magyar nyelv és kultúra népszerűsítésére. A később megalakuló társaság jelmondata a „Megérik a vetés” lett.

A mottó latin nyelvű, Gabriel Rollenhagen Válogatott jelképek magva (1611) c. művéből származik, és a társaság logójához tartozó jelmondatot magyarázó kétsoros vers a következő:

*„Magsárgul majd a vetés, ha a Nap akarja, és amikor kell, majd
jobbra fordítja a bajokat az idő.”*

A jelmondat és az embléma a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság küldetésének lényegét sűríti: a magyar kultúra terjesztése, a világban a magyarokról kialakult kép történetének értelmezése, valamint e kép formálása az információk hatékony terjesztésével - a más kultúrákkal és nyelvekkel folytatott párbeszéd révén hosszú távú feladat, nem függhet a politikai helyzettől, kulturális vagy egyéb divatoktól. S ahogy a szervezet is hosszú távra tervez, úgy annak eredménye is történelmi távlatban mutatkozik meg – a mai kulturális kapcsolatok az előző generációk erőfeszítéseinek gyümölcsei, amint a jövő a mostani nemzedékek munkájára épülhet csak.

A mottó kiválasztásával egyszersmind Társaságunk első főtítkára, a legnagyobb Zrínyi-kutatók egyike, Klaniczay Tibor (1923–1992) emléke előtt is tisztelgünk, mivel Rollenhagen versét először Zrínyi Miklós fordította le a 17. században.

FELADATOK**1. Ki volt az első?****4/**

A vers első magyarra fordítója:

A Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság első főtítkára:

A Társaság megalapításának az első javaslattevője:

A vers első sorának írója:

2. Igaz vagy hamis az állítás?**4/**

Állítás	I/H
a) A Rollenhagen-verset többen is lefordították magyar nyelvre.	
b) A sárga az érés színe a vers szövege alapján.	
c) A szöveg címe arra utal, hogy Lotz János tervei megvalósultak.	
d) Zrínyi száz évvel később foglalkozott a fordítással.	

3. A Társaság célkitűzései**6/**

Lotz János tevékenységei közül melyek tartoznak a megfogalmazott célkitűzések közé?

Írd a megfelelő betűjelet a célok mellé! Egy többhöz is tartozhat.

- a) magyar versek bemutatása
- b) stockholmi diákjait magyarul tanítja
- c) Amerikába látogathatnak fiatal magyar tudósok Lotz támogatásával
- d) olvasókönyv a magyar művelődésről

Célok:

- a magyar nyelv népszerűsítése
- a magyarokról alkotott kép formálása külföldön
- a más nyelvekkel való ismerkedés

4. Képes beszéd**3/**

vetés gyümölcs mag

Melyik jelentést kapcsolhatjuk ezekhez a képi kifejezésekhez a szöveg alapján?

lényeg: eredmény:
megalapozás:

5. Melyik szó a rokon értelmű párja?**3/**

A keresett szinonimák is szerepelnek a szövegben.

jelmondat:

logó:

nemzedék:

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____ pont

Helyesírási feladatok

1. Döntsd el, hogy a következő szavakat el lehet-e választani a megjelölt helyen! Karikázd be a helytelen elválasztásokat! **10/**

kereszt-elő, kereszt-úton, Szabolcs-csal, ext-ra, rendő-ri, lopód-zik, meg-álló, Ric-hárd, a-sszony, fa-lig

2. Jelöld a hosszú magánhangzókat ott, ahol szükséges! Minden hibátlan mondatért 1 pont jár. (Nem biztos, hogy minden mondatban van hiba.) **10/**

Tüzön, vizen, asszonyon nehéz kifogni.

Gazda szeme hizlalja a jóságot.

A becsület ma már nem divat, de még mindig népszerű.

Borban keresi a vigaszt.

A hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát.

Az öndicséret bűdös.

Hiu ábrándokat kerget.

Ágyuval lö verébre.

Átesett a lo tulso oldalára.

Aki nyáron nem gyűjt, télen keveset fűt.

3. Az alábbi szópárok mindegyike helyesen leírt, értelmes szó. Egészítsd ki a mondatokat a szöveggörnyezetbe illő, megfelelő alakkkal! **10/**

szabja/szablya	fogja/foglya	bogja/boglya	sújt/súlyt
bojt/bolyt	estéje/estélye	fojt/folyt	csukja/csuklya

Gyerekek, ki fog__a bemutatni a tornagyakorlatot?

A törvények szigorúan megszab__ák, hogy mit tehetünk.

Már javában fo__t a multság, amikor megérkeztünk.

Viccesen néz ki a sapkádön a bo__t.

Mindnyájan az idő fog__ai vagyunk.

A királynő esté__ére rengeteg vendég érkezett.

Peti felmászott a szénabog__a tetejére.

Fo__tó a levegő idebent.

Segíték a nehéz sú__t cipelő asszonynak.

Egy fekete csuk__át viselő férfi haladt át az úton.

4. Ismerd fel a szabályt, majd folytasd a sort egy további példával!

4/

- Madách Színház, Magyar Államvasutak, Nemzeti Múzeum, _____
- hamu, kapu, batyu, _____
- európai, magyarországi, bonyhádi, _____
- oda-óda, falu-falú, elől-elől, _____ – _____

5. Tagold szavakra az alábbi mondatokat, majd írd le őket a vonalra! Lásd el őket mondatvégi írásjellel is! 7/

katileszeretettvolnamenniapincébe

levinnédakutyátegyegészségügyiségétára

lekellmondanomazebédmeghívást

bárcsaklezárrhatnánk máreztavitát

lenefoglaldmégamozijegyeket

lefogomkapcsolniazáramotabömbölőzenemiatt

6. Milyen mássalhangzót kell használni, ha helyesen akarjuk leírni a következő szavakat?

14/

1=rövid

2=hosszú

X=mindkettő lehet

melle_ (t)		kiá__t (l)	
ú_abb (j)		ar__al (c)	
ki_ebb (s)		e_ez (h)	
kö_eny (p)		e_etlen (gy)	
utá_a (n)		vége_ (t)	
máské_ (p)		erő_en (s)	
ha_ott (l)		belő_em (l)	

7. Egészítsd ki a mondatok szavait a megfelelő betűkkel!

5/

-t/-tt/-dt

Amikor Rozi megbetegede ____, az anyukája gyógyítga __a.

Ha csendben mara __am volna, jobban jár __am volna.

Megdöbbenve mere __em a testvéremre, nem hi __em el, hogy beárul __ anyuéknak.

Amikor a húgom elalu ____, kiszala __am játszani.

Mivel nagyon elfára __am, és nem volt kedvem a szereléshez, Pityuval javítta __am meg a bringámat.

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____ pont